

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
БІЛОСТОЦЬКА ПОЛІТЕХНІКА (РЕСПУБЛІКА ПОЛЬЩА)
КОЛЕДЖ САНТА-ФЕ (США)
ІНСТИТУТ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (НІМЕЧЧИНА)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САН-ПАУЛУ (БРАЗИЛІЯ)
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ТЕРНОПІЛЬ)
ДЕРЖАВНИЙ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ ЗАПОВІДНИК
«ПОЛЕ ПОЛТАВСЬКОЇ БИТВИ»
ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Документно-інформаційні комунікації в умовах глобалізації: стан, проблеми і перспективи

**МАТЕРІАЛИ
VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

25 листопада 2021 року

м. Полтава

Людмила Чередник, Валентина Сидоренко СУЧАСНА БІБЛІОТЕКА ЯК ВІЛЬНИЙ ПРОСТІР: ІСТОРІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	237
--	-----

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРВИ ТА PR-ТЕХНОЛОГІЇ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Назарій Василюк ЗАСТОСУВАННЯ VR ТА AR-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	242
---	-----

Ірина Денисовець, Вікторія Вощенко ПЕРЕДУМОВИ СТАНОВЛЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ.....	244
---	-----

Олена Коноплицька СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ДОКУМЕНТНИХ КОМУНІКАЦІЯХ.....	248
--	-----

Сергій Крикуненко КОМІКС ЯК ІНФОРМАЦІЙНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ПРОДУКТ: ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	255
--	-----

В'ячеслав Кудлай, Катерина Приходько ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИЙМАЛЬНОЇ КОМІСІЇ МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	258
--	-----

Мар'ям Фаражалла ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ФАКТОР ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	262
---	-----

належать до однієї культури, схильні враховувати такі моделі у формуванні свого повідомлення.

Джерела та література

1. Wilson R. The New Inquisition. *New Falcon Publications*. 1991. 240 p.
2. Jamieson K., Hyland P. Good intuition or fear and uncertainty: The effects of bias on information systems selection decisions. *Informing Science: the International Journal of an Emerging Transdiscipline*. 2006. Is. 9. P. 49-69.

Людмила Чередник
Валентина Сидоренко
м. Полтава

СУЧАСНА БІБЛІОТЕКА ЯК ВІЛЬНИЙ ПРОСТІР: ІСТОРІЯ ТРАНСФОРМАЦІЇ

Інформаційні технології вносять багато змін у сучасне життя. Торкнулися вони й бібліотек.

Відомо, що з давніх-давен бібліотеки в контексті культури виступали як засіб формування, розвитку, збереження і наслідування культурних цінностей різних часів і поколінь. Нині, щоб вижити в умовах сьогодення, бібліотеки мають стати місцями, «куди люди приходять за інформацією» [1].

Бібліотека не існує сама по собі, вона обов'язково є у структурі комунікацій – наукових, інформаційних, соціальних тощо. Зараз прослідковується тенденція до створення бібліотек нового типу, Серед них такі формати як: бібліотеки-кафе, кафе-читальні, медіабібліотеки, бібліотеки-музеї, бібліотеки-клуби, інтелект-центри та інші [2]. Безумовно, для реалізації цих ідей повинна бути задіяна певна ресурсна база, тобто надана фінансово-

матеріальна підтримка. Хоча, як показує практика, трансформація бібліотечного середовища може здійснюватися і без кардинальної зміни існуючого типу бібліотеки. Головне не стояти на місці, а відшукувати нові форми роботи.

Міжнародний досвід демонструє, що майбутнє бібліотек – за їхнім перетворенням на культурно-інформаційні центри, які будуть надавати широкий спектр послуг для різних цільових груп. Бібліотека має перестати буди простим книгосховищем, а посісти «третє місце», поза роботою та домом, для спілкування, навчання, отримання інформації та гуртування громади.

Нині популярними став терміни «бібліотека – вільний простір», «відкрита бібліотека». Слід підкреслити, що «відкрита бібліотека» – це ціла система вільного доступу до інформаційних ресурсів, які включають комфортне середовище (тепле, світле приміщення), обладнання (неформально розташовані сучасні зручні меблі), технічне оснащення (комп'ютерна та мультимедійна техніка), і доступ до Інтернету (зокрема і для віддалених користувачів), відкриті (не запилені і застарілі) фонди та дієвий пошуковий апарат, нові інтерактивні форми роботи.

У багатьох бібліотеках зараз створюють так званий «вільний простір». Це простір діяльності активних людей, епіцентр соціокультурних подій тощо. Сюди можна прийти попрацювати дистанційно, користуючись Wi-Fi, не заборонено організувати виставку, проводити різноманітні тренінги, семінари, зустрічі активних людей, майстер-класи, турніри тощо. Крім того, сучасний вільний простір бібліотек також дозволено використовувати для реалізації цікавих соціально-корисних, культурно-освітніх, інформаційних та пізнавальних заходів.

Мають змінитися й співробітники бібліотеки: сьогодення вимагає освічених, завжди готових допомогти бібліотекарів.

Іншими стали й користувачі бібліотек. Сьогодні вони вже не згодні приходити в холодну, неопалювану, непривабливу бібліотеку із застарілим обладнанням. Люди потребують комфортних умов, сучасної ресурсної бази, нових послуг, прогресивних технологій. А нові стандарти – це, насамперед, оновлені простори, сучасні форми роботи, цікаві й корисні членам громади, зміна парадигми загалом.

На думку науковців і практиків, усе це можна органічно поєднати у бібліохабі. Цей формат допомагає перетворити бібліотеку із сховища книг, що видаються для читання на певний термін, в епіцентр культури і творчості, у відкритий простір для розвитку як окремої особистості, так і громади загалом. Облаштовуючи місця для спілкування, дискусій, зустрічей, навчання, дозвілля, ігор, партисипації, бібліотеці водночас вдається зберегти свій стратегічний статус.

Дослідники розглядають бібліохаб як сучасний багатофункціональний, вільний і доступний бібліотечний простір для спілкування, соціальних ініціатив, особистісного розвитку, навчання, творчості та активного дозвілля. Він слугує підвищенню рівня освіченості та культури спільноти, соціальній взаємодії і згуртованості громади. Тут члени громади можуть цікаво та корисно проводити час, розробляти спільні проекти, обговорювати актуальні для них теми, розвиватися та самовдосконалюватися. Тобто, бібліохаб має стати епіцентром соціокультурних подій, інформаційним центром, територією креативного навчання, самовираження і комунікації, спілкування та дозвілля, майданчиком громадянської активності членів громади.

Слід зазначити, що бібліохаби давно розповсюджені у США та Європі. Саме вони докорінно змінили бібліотечні системи цих країн. Там бібліотеки – це синергія знань, сучасних технологій, естетичного дизайну і комунікацій між людьми. Бібліотеки перетворилися на комфортні високотехнологічні громадські простори з функціями коворкінгу, які орієнтовані на особистість

та змінюються під її потреби. Книгозбірні трансформувалися в центри зосередження суспільного життя не тільки району, а й усього міста загалом.

Прикметно, що в Україні також відбувається переосмислення функцій і ролі бібліотек як культурних інститутів і з'являються бібліохаби. Це не може не тішити, адже означає, що книгозбірні ремонтуються, оснащуються технікою, осучаснюються, розширюють сферу діяльності. Наприклад, уже широко відомі київські, львівські, запорізькі, луганські та інші бібліохаби.

Отже, бібліотека сьогодні – це не лише місце для збереження книг, а простір для відвідувачів, який уможливить свободу вибору необхідної їм інформації.

Нині до поняття «бібліотечний простір» включено такі важливі складники, як:

- 1) професійний простір, тобто компетенції бібліотечних працівників, їхня готовність до впровадження інновацій та роботи щодо інформаційного забезпечення громади;
- 2) інформаційний простір – інформаційно-ресурсна база бібліотеки, яка містить бібліотечні фонди, різні типи і види документів (на паперових, електронних носіях, текстові, графічні, аудіо - та відео тощо);
- 3) фізичний простір – передбачає особливості організації інтер'єрів бібліотек, створення відповідних комфортних умов для роботи та відпочинку.

Урахування всіх цих важливих компонентів допоможе бібліотекам вийти на новий етап свого функціонування.

Джерела і література

1. Гейман Н. Чому наше майбутнє залежить від читання? URL: <https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=8129> (дата звернення: 30.10.21)
2. Пилипенко Наталія. Сучасна бібліотека – вільний простір для нових ідей. URL: <http://pokrovsk.city/read/articles/article/17647>(дата звернення: 29.10.21)
3. Чотири простори бібліотеки: модель діяльності: практич. посіб. / автори-укладачі: О. Бояринова, О. Бруй, Л. Лугова, Я. Сошинська, І. Шевченко; Українська бібліотечна асоціація. Київ : ВГО Українська бібліотечна асоціація, 2020. 104 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/>(дата звернення: 30.10.21)